

Система освіти в Польщі
на прикладі мережі шкіл у Новосольському повіті

Керівні органи системи освіти

- **Міністерство Народної Освіти**
- **Управління освіти (кураторій)**
– педагогічний нагляд
- **місцеве самоврядування**
- організаційно-адміністративний нагляд
  - а) **гміни - дошкільні навчальні заклади,**
- початкові школи (6 років навчання),
- гімназії (3 роки навчання);
  - б) повіти - понадгімназійні навчальні заклади.**

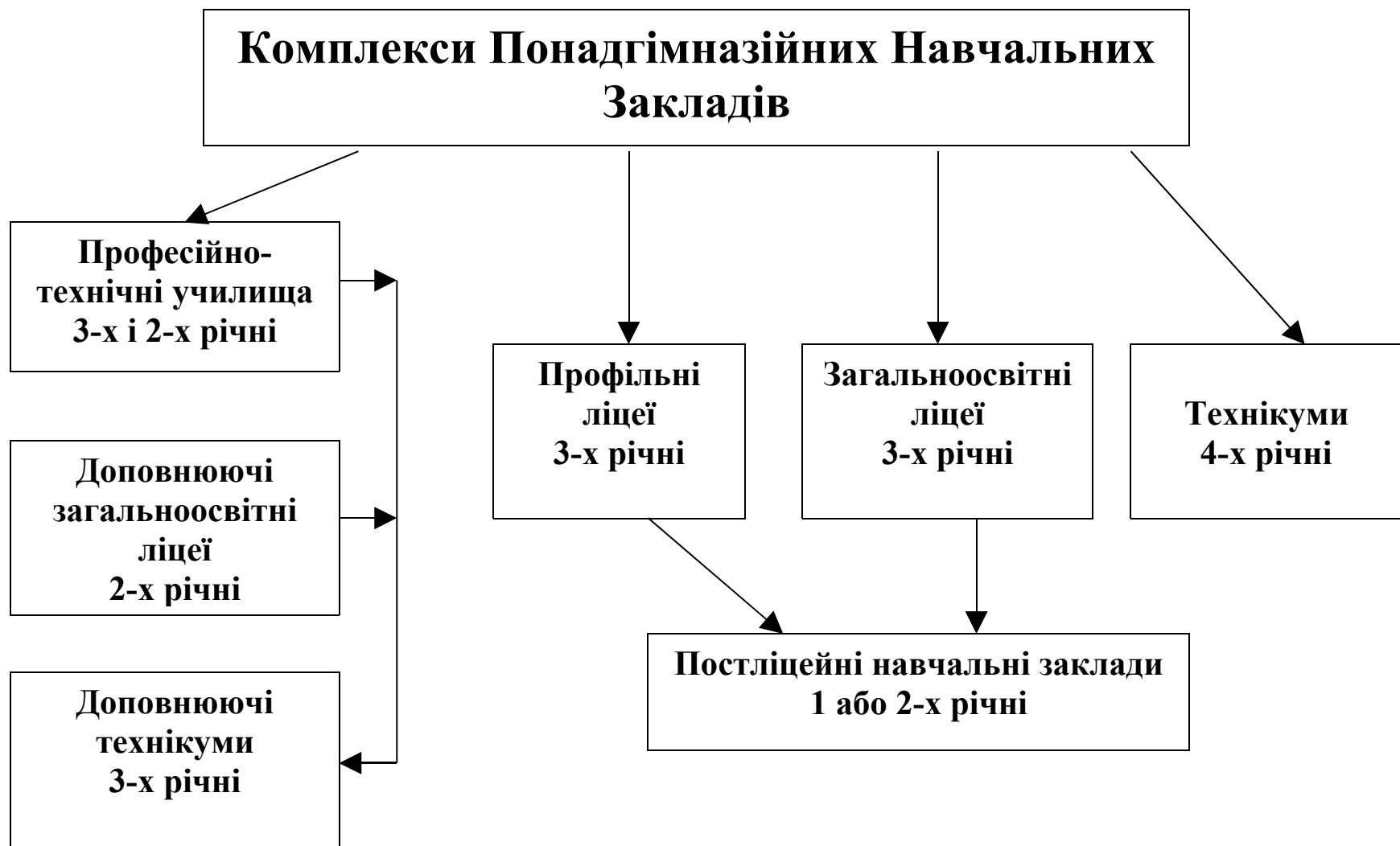
Повіт контролює:

- 1. відповідність використання школами призначених коштів (освітніх субвенцій),**
- 2. ефективність господарювання матеріально-технічною базою школи,**
- 3. дотримання правових норм в сфері:**
  - а) безпеки і гігієни праці працівників та учнів,**
  - б) організації праці школи.**

Навчальні заклади у Новосольському повіті

1. Комплекси Понадгімназійних Навчальних Закладів:

- професійно-технічні училища,**
- загальноосвітні ліцеї,**
- доповнюючі загальноосвітні ліцеї,**
- профільні ліцеї,**
- 4-х річні технікуми,**
- доповнюючі 3-х річні технікуми,**
- постліцейні навчальні заклади.**

2. Навчальний Центр Повіту об'єднує:

- Центр безперервної професійної освіти,
- Центр професійного навчання,
- Центр вдосконалення та підвищення кваліфікації.

3. Психолого-Педагогічний Консультативний Центр

- заклад направляє дітей, які мають вади фізичного та розумового розвитку, на спеціалізоване навчання.

4. Спеціалізований Навчально-Виховний Заклад

- заклад спеціалізованого навчання для осіб з обмеженими фізичними та розумовими можливостями (особливими потребами).

Професійно- технічні училища.

Цикл навчання у професійно-технічних училищах триває 2 або 3 роки.

Профтехучилища Новосольського повіту дають можливість випускникам гімназій отримати диплом кваліфікованого робітника в 27 професіях, серед них: пекар, м'ясник, муляр, штукатур, слюсар, продавець, кравець, перукар, слюсар-авторемонтник, лакувальник.

Випускники можуть продовжувати навчання у 2-х річних доповнюючих загальноосвітніх ліцеях або 3-х річних доповнюючих технікумах.

Загальноосвітні ліцеї.

До загальноосвітніх ліцеїв можуть вступати випускники гімназій, котрі досягли високих результатів у навчанні і планують продовжувати навчання у вищих навчальних закладах.

Навчання у ліцеї триває 3 роки і закінчується іспитами на атестат зрілості (матурою), які не є обов'язковими.

Учні, котрі не здають іспитів на атестат зрілості (матури), отримують свідоцтво про закінчення ліцею – воно не дає права вступати у ВНЗ, натомість, дає можливість продовжувати навчання у постліцейних навчальних закладах.

Профільні ліцеї.

В профільних ліцеях відбувається загальноосвітнє та загальнопрофесійне навчання за обраним профілем. Ліцеї здійснюють підготовку, наприклад, соціальних працівників для праці в офісі та за технічними професіями.

До профільних ліцеїв приймають випускників гімназій. Навчання триває 3 роки і закінчується іспитами на атестат зрілості (матурою), котрі не є обов'язковими.

Школа готує до подальшого вивчення фаху у постліцейних навчальних закладах. Випускники, які отримали атестат зрілості, можуть вступати у ВНЗ.

Технікуми.

До 4-х річних технікумів можуть вступати випускники гімназій, а до 3-х річних доповнюючих технікумів – випускники профтехучилищ.

Навчання у технікумі закінчується іспитом з фаху, випускники отримують диплом техника-фахівця.

В технікумах учні можуть здавати іспити на атестат зрілості (матуру); як і в ліцеях, матура не є обов'язковою.

Постліцейні навчальні заклади.

Цикл навчання у постліцейних навчальних закладах триває від 1 до 2-х років.

Умовою вступу до постліцейного навчального закладу є атестат про середню освіту (матура не є обов'язковою).

Середню освіту має особа, яка закінчила загальноосвітній ліцей, доповнюючий ліцей, технікум і доповнюючий технікум, але не здавала іспитів на атестат зрілості.

Навчання у постліцейному навчальному закладі закінчується іспитом з обраної професії.

Найважливіші фактори, що спричиняють проблеми в освіті.

- 1. Демографічний спад викликає:**
  - неефективне використання навчальних приміщень,**
  - зменшення кількості вчителів,**
  - потребу ліквідації деяких шкіл.**

- 2. Низький рівень фінансування освіти – це в результаті:**
  - відсутність достатніх фондів на позакласну роботу,**
  - низькі зарплати вчителів,**
  - знищення матеріально-технічної та дидактичної бази шкіл.**

Освітня субвенція.

Новосольський повіт одержує фінанси на діяльність шкіл з державного бюджету – так звану освітню субвенцію (дотацію), рівень якої залежить від кількості учнів та типів шкіл.

У 2009 році субвенція на одного учня загальноосвітнього ліцею становить 4 290 злотих, а на учня професійно-технічного училища (технікуму) - 4 647 злотих.

**Субвенція на освітні цілі у Новосольському повіті
у 2009 році**

25 578 290 злотих.

**Пропорційний поділ деяких видів коштів
освітньої субвенції Новосольському повіту:**

- 82 % заробітня плата працівників освіти,**
- 0,2 % придбання дидактичних посібників,**
- 1% ремонти навчальних приміщень.**

Оклад вчителів від березня 2009 року

Згідно з рівнем кваліфікації:

- молодий спеціаліст - 1 808 злотих**
- II категорія - 1 864 злотих**
- I категорія - 2 114 злотих**
- спеціаліст вищої категорії - 2 485 злотих**